

МЕДІА ТА СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ У ФОРМУВАННІ ІДЕНТИЧНОСТІ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

Яремчук І. О.

студентка 3 (5) курсу ОР бакалавр
спеціальність 053 «Психологія» ФПСР

Керівник: Кирилішина М. Г.

к.псих.наук, доцент кафедри практичної та клінічної
психології, ФПСР

Соціальні мережі та медіа в сучасному світі стали неодмінною складовою повсякденного життя. Час великих технологічних змін впливає на наше буденне життя. У сучасних реаліях соціальні мережі стали платформою для навчання, спілкування, отримання нової інформації, обміну думками, та праці – більша частина, життя перейшло в формат «он-лайн».

Медіа простір та соціальні мережі стали джерелами, з яких ми дізнаємось про актуальні події та новини. Наразідійсно складно уявити сучасний світ, щодужестрімкозмінюється та технологічнорозвивається, без соціальних мереж та медіа. Ми не можемо ігнорувати та заперечувати сучасні тенденції до необхідності організації життєдіяльності людини в Інтернет - суспільстві та Інтернет - ресурсах., а комп'ютерна грамотність є важливою частиною повсякденного життя та навіть необхідністю для

працевлаштування та успішної кар'єри, багато професій пов'язані з комп'ютерами, соціальними мережами, медіа та новітніми технологіями.

Діджиталізація суттєво вплинула на наше життя, для кожного з нас буденно мати смартфон, соціальні мережі, дивитись фільми та відео за допомогою Інтернет - ресурсів, в поточній ситуації підтримувати контакт один з одним з різних куточків країни та світу.

Медіа простір та соціальні мережі відіграють значну роль у житті сучасної молоді. Вони стали не тільки інструментом спілкування, але й місцем для формування думок, власної ідентичності, та вираження себе.

Доступність і швидкість інформації через медіа та соціальні мережі дозволяють молоді оперативно дізнаватися про події у світі, нові тренди, культурні події та політичні зміни. Це допомагає молодим людям бути інформованими, а також дозволяє зберігати зв'язок з друзями та родиною навіть на великій відстані, це можливість спілкуватися у групах за спільними інтересами та обмінюватися думками.

Але, разом з цим, варто враховувати й потенційні негативні аспекти, такі як залежність від соціальних мереж, можливість поширення недостовірної інформації та вплив соціального тиску на формування ідентичності.

Згідно з результатами дослідження, яке проводилось у 2019 році року у рамках міжнародного проекту «Європейське опитування учнів щодо вживання алкоголю та інших наркотичних речовин – ESPAD», повідомляють, що лише 6,7% підлітків повідомили, що утримуються від використання соціальних мереж протягом години в будні. Цікаво, що цей показник був вищим серед хлопців: кожен десятий респондент заявив, що досяг цього досягнення, тоді як середдівчатлише 3,3% повідомили те саме [1, с.58].

Соціальні мережі відіграють важливу роль у становленні ідентичності та самопрезентації молоді.

«Ідентичність особистості – це те, якою людиною є насправді, за своєю глибинною суттю, з усіма позитивними і успішними рисами та недоліками, зі своїми прагненнями, бажаннями, цілями та цінностями, моральними принципами та ідеалами» [2, с.5]. Водночас вони впливають і на формування самоідентифікації, що “є однією з форм творчості людини, за допомогою якої здійснюється самопізнання, само становлення, реалізація свого неповторного “Я”, пошук свого соціального призначення, що дозволяє отримувати переваги в конкурентній боротьбі з іншими соціальними суб’єктами, які діють в соціокультурному просторі». [3]

Особливо це є актуальним під час становлення особистості в молодому віці.

Сучасні українці активно використовують соціальні мережі у якості інструменту процесу соціокультурної самоідентифікації, соціальні мережі відіграють суттєву роль у самопрезентації, самовираженні, формуванні нових способів соціокультурної самоідентифікації українців.

Окрім того, молоді люди за допомогою соціальних мереж створюють свою власну віртуальну ідентичність, що відображає їхнє ідеальне "я", аби справити враження. Цей метод може підвищити самооцінку як у віртуальній, так і в соціальній реальності. Соціальна підтримка, яку вони отримують у соціальних мережах (через он-лайн - взаємодію), також сприяє формуванню ідентичності. Проте у певних випадках дихотомія на тлі невідповідності віртуальній ідентифікації соціальній може викликати бар’єри на шляху до самопізнання та дестабілізувати формування справжнього образу "Я" ("Я не знаю, хто я насправді"). В такому випадку молоді люди відчують фрустрацію, можливі депресивні стани та тривожність.

Соціальні мережі завдяки великій кількості залучених людей можна вважати досить потужним інструментом для

реалізації інтересів, соціалізації, формування цінностей, громадської позиції, обміну інформації тощо. У випадку, якщо за якихось причин не вдається зробити цього в реальному житті- цю потребу легко можна задовільнити в соціальних мережах, продемонструвавши свій «віртуальний образ». Під час спілкування в соціальних мережах людина може створювати свій власний віртуальний простір, увесь час відтворюючи себе.

Таким чином, можна відмітити, що на сучасному етапі розвитку суспільства соціальні мережі є потужним інструментом соціокультурної самоідентифікації особи, який ефективно працює на кожному з етапів цього процесу. В епоху глобалізації технологій, соціальні мережі є найпростішим способом формування міжособистісних відносин для підлітків, а дослідження впливу медіа простору та соціальних мереж на психічне здоров'я сучасної молодіє дуже важливим і має відображати як позитивні, так і негативні аспекти цього нового цифрового середовища.

Література

1. Куріння, вживання алкоголю та наркотичних речовин серед підлітків, які навчаються: поширення й тенденції в Україні : за результатами дослідження 2019 року в рамках міжнародного проекту «Європейське опитування учнів щодо вживання алкоголю та інших наркотичних речовин – ESPAD» / О.М. Балакірева (кер. авт. кол.), Д.М. Павлова, Н-М.К. Нгуєн, О.Г. Левцун, Н.П. Пивоварова,

2. Зварич І. М., Чуйко Г. В., Чаплак Я. В. Віртуальна ідентифікація сучасної людини. Психологічний часопис. Т.7. № 2(46). 2021. С.9-24. URL: (стаття)

3.Кургузов А. О. Соціальні мережі як сучасний інструмент процесу соціокультурної самоідентифікації особи. Гуманітарний вісник ЗДІА. 2017.